

PIBR

Polska Izba Biegłych
Rewidentów

SPRAWOZDANIE

KRAJOWEGO SĄDU

DYSCYPLINARNEGO

KADENCJA 2015-2019

SPIS TREŚCI

1	Podstawa sporządzenia sprawozdania	2
2	Skład Krajowego Sądu Dyscyplinarnego VII kadencji.....	2
3	Orzeczenia Krajowego Sądu Dyscyplinarnego	4
4	Zażalenia	7
4.1	Wstępna kontrola środków odwoławczych.....	7
4.2	Rozstrzygnięcia dotyczące zażaleń	8
5	Liczba wniosków o ukaranie w VII kadencji Krajowego Sądu Dyscyplinarnego	8
6	Odwołania od orzeczeń Krajowego Sądu Dyscyplinarnego	9
7	Najczęstsze naruszenia prawa dokonane przez biegłych rewidentów w poszczególnych latach VII kadencji	11
8	Wnioski o dobrowolne poddanie się karze i uzgodnienia kary	21
9	Podsumowanie VII kadencji.....	21
10	Załącznik nr 1 do sprawozdania z działalności Krajowego Sądu Dyscyplinarnego na VIII KZBR za okres od 1.07.2015 r. do 31.03.2019 r.....	24
11	Załącznik nr 2 do sprawozdania z działalności Krajowego Sądu Dyscyplinarnego za okres od 1.07.2015 r. do 31.03.2019 r.	27

Warszawa, dnia 31 marca 2019 r.

SPRAWOZDANIE

z działalności Krajowego Sądu Dyscyplinarnego w trakcie VII kadencji według stanu na 31 marca 2019 r.

Do Delegatów

na IX Krajowy Zjazd Biegłych Rewidentów

(10 – 12 czerwca 2019 r.)

1 PODSTAWA SPORZĄDZENIA SPRAWOZDANIA

Niniejsze sprawozdanie z działalności Krajowego Sądu Dyscyplinarnego obejmuje okres VII kadencji Krajowego Sądu Dyscyplinarnego, od VIII Krajowego Zjazdu Biegłych Rewidentów do 31 marca 2019 r. Sporządzone zostało w oparciu o dyspozycję art. 29 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1089 z późn. zm.).

2 SKŁAD KRAJOWEGO SĄDU DYSCYPLINARNEGO VII KADENCJI

Krajowy Sąd Dyscyplinarny (dalej również „KSD” lub „Sąd”), wybrany na VIII Krajowym Zjeździe Biegłych Rewidentów, ukonstytuował się w następującym składzie:

Przewodniczący: Józef Król
Zastępca przewodniczącego: Elżbieta Szambelan-Bakuła

Członkowie:

Halina Groniek
Irena Kucharewicz
Józef Kuszneruk
Waldemar Lachowski
Jolanta Pyrz
Krystyna Sakson
Małgorzata Winter
Danuta Wójcik

Krajowy Sąd Dyscyplinarny wykonywał swoje zadania w oparciu o przepisy:

- ustawy z dnia 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym (dalej „ustawa z dnia 7 maja 2009 r.”),
- ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (dalej „ustawa”),
- stosowanymi odpowiednio przepisami ustaw z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (dalej „k.p.k.”) oraz rozdz. I-III Kodeks karny (dalej „kk”).
- Regulaminu postępowania dyscyplinarnego wobec biegłych rewidentów, przyjętego uchwałą Nr 1619/38/2010 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 16 lutego 2010 r.

W okresie od 1 lipca 2015 r. do 31 marca 2019 r. Krajowy Sąd Dyscyplinarny na 128 posiedzeniach i rozprawach wydał 468 orzeczeń.

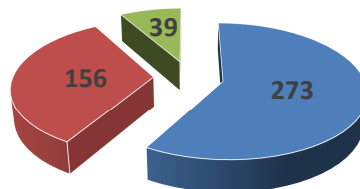
Sprawy rozpatrywane przez Krajowy Sąd Dyscyplinarny i wydane orzeczenia dotyczyły trzech kategorii:

- przewinień dyscyplinarnych polegających na naruszeniu przez biegłego rewidenta przepisów prawa związanych z wykonywaniem zawodu biegłego rewidenta, zasad etyki zawodowej, niezależności lub krajowych standardów wykonywania zawodu, bez przewinień dotyczących realizacji obowiązku doskonalenia zawodowego, dalej określanych w sprawozdaniu jako sprawy „inne”;
- przewinień dyscyplinarnych dotyczących braku odbycia obowiązkowego doskonalenia zawodowego, dalej określanych w sprawozdaniu także jako sprawy „ODZ” ;
- wniesionych zażaleń na postanowienia i zarządzenia wydawane w toku postępowania dyscyplinarnego przez Krajowego Rzecznika Dyscyplinarnego, Przewodniczącego Krajowego Sądu Dyscyplinarnego oraz Krajowego Sądu Dyscyplinarnego, dalej określanych w sprawozdaniu także jako „zażalenia”.

Szczegółowe zestawienie liczby orzeczeń, w podziale na powyższe trzy kategorie, wydanych przez Krajowy Sąd Dyscyplinarny VII kadencji w wyżej wymienionym okresie sprawozdawczym przedstawia tabela stanowiąca załącznik nr 1 i wykres stanowiący załącznik nr 2 do niniejszego sprawozdania.

Poniżej została przedstawiona ogólna struktura wydanych orzeczeń przez Krajowy Sąd Dyscyplinarny VII kadencji.

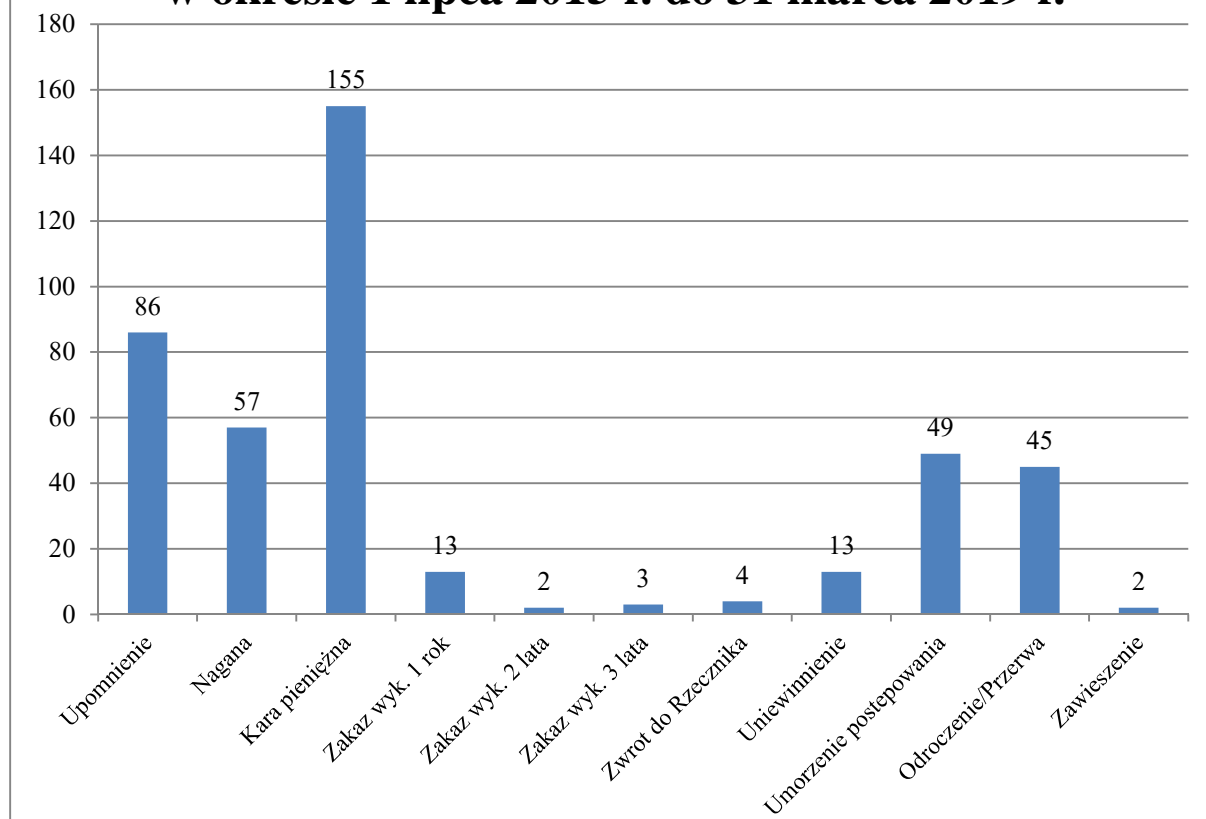
Liczba wydanych orzeczeń w podziale na sprawy "inne", za brak odbycia obligatoryjnego doskonalenia zawodowego oraz zażalenia

- Orzeczenia z kategorii spraw "innych"
- Orzeczenia przy niedopełnieniu obowiązku szkolenia obligatoryjnego
- Zażalenia na postanowienia KSD i KRD

Z analizy przedstawionych danych wynika, że w VII kadencji najczęściej rozstrzygnięć Krajowego Sądu Dyscyplinarnego dotyczyło zarzutów w kategorii spraw „inne” – 273 przypadki, co stanowi 58,3% wszystkich wydanych orzeczeń. Była to istotna zmiana w stosunku do poprzedniej, VI kadencji, w której orzeczenia w kategorii spraw „inne” dotyczyły 217 przypadków, co stanowiło 37,4% wszystkich wydanych orzeczeń. Znacząco zmienił się – nastąpił spadek – udział spraw w kategorii „ODZ”: w VII kadencji wydano 156 orzeczeń, co stanowi 33,3% wszystkich orzeczonych spraw, natomiast w poprzedniej, VI kadencji udział wydanych orzeczeń w kategorii „ODZ” wyniósł 57,2% wszystkich rozpoznanych spraw (wydano 332 orzeczenia w kategorii „ODZ”). Ponadto, dwukrotnie wzrósł udział wydanych postanowień w kategorii zażaleń.

Orzeczenia Krajowego Sądu Dyscyplinarnego w okresie 1 lipca 2015 r. do 31 marca 2019 r.

W odniesieniu do przedstawionych za okres od 1 lipca 2015 r. do 31 marca 2019 r. orzeczeń Sądu:

- 86 razy zapadała kara dyscyplinarna upomnienia;
- 57 razy zapadała kara dyscyplinarna nagany;
- 155 razy wymierzona została kara pieniężna;
- 13 razy zapadała kara dyscyplinarna zakazu wykonywania czynności rewizji finansowej przez okres jednego roku;
- 2 razy wymierzona została kara dyscyplinarna zakazu wykonywania czynności rewizji finansowej przez okres dwóch lat;
- 3 razy zapadła kara dyscyplinarna zakazu wykonywania czynności rewizji finansowej przez okres trzech lat;
- uniewinniano 13 razy;

- umarzano postępowanie 49 razy.

Prowadząc rozprawy Krajowy Sąd Dyscyplinarny nie zawsze kończył sprawę na jednokrotnym posiedzeniu:

- 45 razy odraczano rozprawy;
- 4 razy zwrócono wnioski o ukaranie w celu uzupełnienia dochodzenia dyscyplinarnego przez Krajowego Rzecznika Dyscyplinarnego.
- w dwóch przypadkach sprawę zawieszono.

Dbając o sprawiedliwy proces sądowy oraz uczciwe, bezstronne i fachowe wykonywanie obowiązków Sąd dokładał należytej staranności, by każdemu rozstrzygnięciu sądowemu towarzyszyły jednolite kryteria oceny. Głównymi przesłankami, którymi kierował się Sąd przy orzekaniu, były: wielkość naruszonego dobra – wyrządzonej szkody naruszającej interes publiczny lub prywatny, ustalenie czy obwiniony w konkretnych realiach rozpoznawanej sprawy podejmował się czynności rewizji finansowej, uwzględniając przy tym osobę obwinionego i jego sytuację osobistą.

---

4 ZAZALENIA

Zgodnie z § 34 ust. 8 i § 64 Regulaminu postępowania dyscyplinarnego wobec biegłych rewidentów (uchwała Nr 1619/38/2010 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 16 lutego 2010 r.), do kompetencji Sądu należało rozstrzygnięcie w kwestii zażaleń na postanowienia Rzecznika i Sądu, wniesionych przez uczestników postępowania, a po wejściu w życie ustawy z dnia 11 maja 2017 r., zgodnie z art. 148 ust. 6 ustawy na postanowienie o odmowie wszczęcia dochodzenia dyscyplinarnego oraz na postanowienie o umorzeniu dochodzenia dyscyplinarnego osobie lub podmiotowi, który złożył zawiadomienie o popełnieniu przewinienia dyscyplinarnego, służy zażalenie.

4.1 WSTĘPNA KONTROLA ŚRODKÓW ODWOŁAWCZYCH

W ramach wykonywania swoich obowiązków Przewodniczący dokonywał wstępnej kontroli pod kątem zachowania wymogów formalnych wszystkich wpływających do Sądu wniosków o ukaranie oraz zażaleń wnoszonych na postanowienia Krajowego Rzecznika

Dyscyplinarnego. Realizując swoje kompetencje nadzorcze w tym zakresie, Przewodniczący Krajowego Sądu Dyscyplinarnego osiem razy wydawał zarządzenia o odmowie przyjęcia środka odwoławczego wniesionego na postanowienie Krajowego Rzecznika Dyscyplinarnego, jako złożonego przez osobę nieuprawnioną.

4.2 ROZSTRZYGNĘCIA DOTYCZĄCE ZAŻALEŃ

W upływającej kadencji Sąd rozpatrzył 39 zażaleń. Rozstrzygnięcia te przedstawiały się następująco:

- zostały złożone 22 zażalenia na postanowienia Krajowego Rzecznika Dyscyplinarnego, z których Krajowy Sąd Dyscyplinarny 15 oddalił i utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie, 6 uchylił, a jedno Sąd pozostawił bez rozpoznania,
- zostało złożonych 12 zażaleń na zarządzenia Przewodniczącego Krajowego Sądu Dyscyplinarnego, z których 2 zostały oddalone przez Krajowy Sąd Dyscyplinarny, 2 zostały uchylone, a 8 Sąd pozostawił bez rozpoznania
- zostało złożonych 5 zażaleń na postanowienia Krajowego Sądu Dyscyplinarnego i wszystkie zostały oddalone przez Krajowy Sąd Dyscyplinarny orzekający w innym składzie.

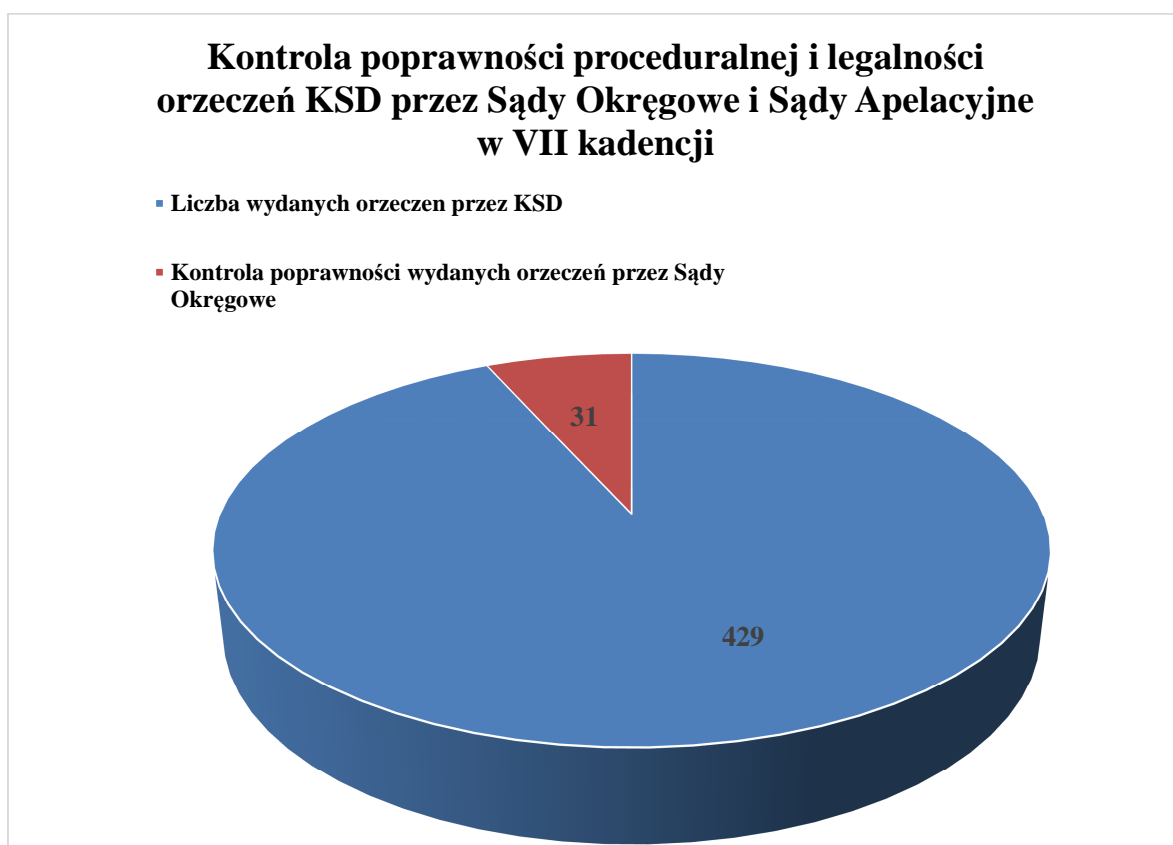
5 LICZBA WNIOSKÓW O UKARANIE W VII KADENCJI KRAJOWEGO SĄDU DYSCYPLINARNEGO

W upływającej kadencji, do Krajowego Sądu Dyscyplinarnego, do końca 2018 r. wpłynęły od Krajowego Rzecznika Dyscyplinarnego 304 wnioski o ukaranie, a w pierwszym kwartale 2019 r. wpłynęło 27 wniosków.

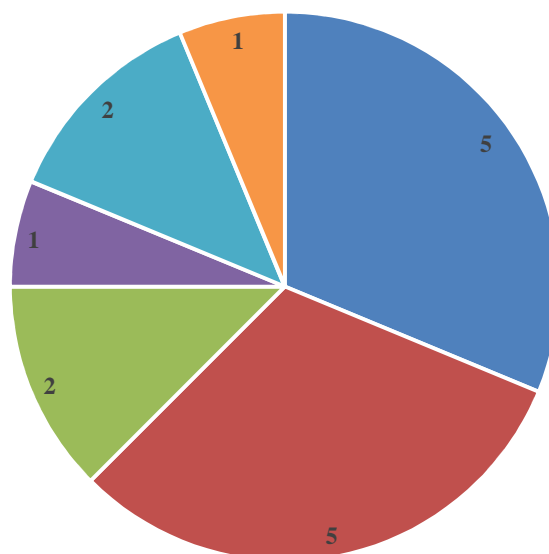
Większość (311 wniosków) zostało rozpatrzonych, bądź wyznaczonych do rozpatrzenia w kwietniu 2019 r. Pozostałe 20 wniosków będą rozpatrzone w dalszej kolejności.

Ocena poprawności proceduralnej i legalności Sądu jest sprawowana poprzez nadzór judykacyjny sądów okręgowych pracy i ubezpieczeń społecznych, które orzekają o poprawności przestrzegania zasad prawnych procedur oraz metod wyrokowania stosowanych przed Sądem.

Na 429 orzeczeń Krajowego Sądu Dyscyplinarnego wydanych w okresie od 1 lipca 2015 r. do 31 marca 2019 r. tylko 31 spraw (7,2%) poddanych zostało wspomnianej kontroli poprawności i podlegało rozstrzygnięciu przez instancję odwoławczą.

Orzeczenia Sądów Okręgowych Sądów Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oraz Sądów Apelacyjnych

■ Utrzymanie w mocy orzeczenia KSD	■ Zwrot do ponownego rozpoznania
■ Umorzenie - przedawnienie karalności	■ Uniewinnienie
■ Uchylenie wyroku KSD i umorzenie post.	■ Utrzymanie w mocy zaskarżone zarządzenie SO

W omawianym okresie sprawozdawczym Sądy Okręgowe – Sądy Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oraz Sądy Apelacyjne:

- w pięciu przypadkach – utrzymały w mocy orzeczenie KSD;
- w dwóch przypadkach – umorzyły postępowania ze względu na przedawnienie karalności;
- w pięciu przypadkach – zwróciły sprawy do ponownego rozpoznania;
- w jednym przypadku – uniewinniły obwinionego;
- w dwóch przypadkach – uchyliły orzeczenie KSD i umorzyły postępowania;
- w jednym przypadku Sąd Apelacyjny utrzymał w mocy zarządzenie Sądu Okręgowego o odmowie przyjęcia odwołania od wyroku KSD.

7 NAJCZĘSTSZE NARUSZENIA PRAWA DOKONANE PRZEZ BIEGŁYCH REWIDENTÓW W POSZCZEGÓLNYCH LATACH VII KADENCJI

W roku 2015 najczęstszymi przedmiotami rozstrzygnięć Krajowego Sądu Dyscyplinarnego były następujące naruszenia prawa:

I. W sprawach z wniosku Krajowej Komisji Nadzoru:

- Ustawa z dnia 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 1011). art. 4 ust. 1 pkt 1, 3 i 5, art. 49 ust. 1, art. 50 ust. 1 i 2, 88,.
- Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152 poz. 1223 ze zm.). art. 21 ust. 2 pkt 3 lit. b, art. 34 a-c, , art. 45 ust. 3, art. 65, 65 ust. 1, 65 ust. 2 pkt 4, 65 ust. 3 pkt 2 i 7, 65 ust. 6, 7.
- Krajowe Standardy Rewizji Finansowej nr 1, (załącznik do uchwały nr 1608/38/2010 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 16 lutego 2010 r.). pkt.: 8c, 10, 12b, 13, 13a, 13b, 13c, 13d, 13e, 13f, 13g, 14, 17, 18, 28, 30, 31, 34, 34a-c, 35a-b, 39, 40, 41, 42, 44, 45, 46, 48, , 50, 52, 53, 54, 65, 66, 8-69, 70a, 72a,72d, 72e, 72f, 72i, 73, 74, 75, 76, 76a, 76b, 76c, 76d, 76g, 76h, 78, 78-83, 88, 89, 90-94, 88, 89, 101, 102, 103.
- Zasady etyki zawodowej biegłych Rewidentów wprowadzone uchwałą Nr 1426/33/2009 KRBR z dnia 3 listopada 2009 r. pkt 2.2, 2.6, 3.1

II. W sprawach „innych”:

- Ustawa z dnia 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym (t.j. Dz. U. z 2015 r. , poz. 1011). art. 4 ust. 1, art. 4 ust. 1 pkt 1, 3, 5, art. 56 ust. 1, 2, 3, 4, art. 59 ust. 1 i 3, .
- Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152 poz. 1223 ze zm.). art. 32 ust 1, art. 49b, art. 52, art. 54, art. 65 ust. 1-4, art. 65 ust. 3 pkt 2, art. 65 ust. 1, 2 pkt 4, ust. 3 pkt 2, ust. 4, art. 66, 69, 71.
- Krajowe Standardy Rewizji Finansowej nr 1, (załącznik do uchwały nr 1608/38/2010 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 16 lutego 2010 r.). pkt.: 13d, 13f, 45, 46, 55, 56, 62, 66, 69, 71, 71c, 72 lit. a, 76h .
- Kodeks etyki zawodowych księgowych Międzynarodowej Federacji Księgowych (IFAC), wprowadzonego uchwałą nr 4249/60/2011 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 13 czerwca 2011 r. w sprawie zasad etyki zawodowej biegłych rewidentów oraz w uchwale Nr 1422/33/2009 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 3 listopada 2009 r. (z późn. zm.) w sprawie zasad obligatoryjnego doskonalenia zawodowego dla biegłych rewidentów. pkt 300.6 – część C,

III. W sprawach za brak odbycia przez biegłego rewidenta obligatoryjnego doskonalenia zawodowego:

- Ustawa z dnia 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym art. 4 ust. 1 pkt 2, 4 ust. 2. (Dz. U. z 2015 r., poz. 1011).
- Kodeks etyki zawodowych księgowych Międzynarodowej Federacji Księgowych (IFAC), wprowadzonego uchwałą nr 4249/60/2011 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 13 czerwca 2011 r. w sprawie zasad etyki zawodowej biegłych rewidentów oraz w uchwale Nr 1422/33/2009 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 3 listopada 2009 r. (z późn. zm.) w sprawie zasad obligatoryjnego doskonalenia zawodowego dla biegłych rewidentów. rozdz. 130.3

W roku 2016 najczęstszymi przedmiotami rozstrzygnięć Krajowego Sądu Dyscyplinarnego były następujące naruszenia prawa:

I. W sprawach z wniosku Krajowej Komisji Nadzoru:

- Ustawa z dnia 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym art. 4 ust. 1 pkt 1 i 5, art. 4 ust. 1 pkt 1 i 5 w zw. z art. 5 ust. 6, art. 4 ust. 1 pkt 3, art. 49 ust. 1, art. 56 ust. 1, art. 56 ust. 3 pkt 7, art. 88 ust. 2. (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1000).

- Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 poz. 1047 ze zm.). art. 4 ust. 3, art. 4 ust. 1 pkt 3, art. 10 ust. 1 pkt 2, art. 45 ust. 2, art. 48 ust. 2, art. 49 ust. 2, art. 49 ust. 2 pkt 4 i 7, art. 52 ust. 2, art. 56 ust 3 i 4, art. 56 ust. 5, art. 65, art. 65 ust. 6, art. 66 ust. 2, art. 66 ust. 4, art. 66 ust. 7, art. 88 pkt 2 i 3.
- Krajowe Standardy Rewizji Finansowej nr 1 (załącznik do uchwały nr 1608/38/2010 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 16 lutego 2010 r. ze zm.). pkt.: 8c, 11, 12, 12b, 13, 13a, 13b, 13c, 13d, 13e, 13f, 13g, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 22, 24, 25, 27, 28, 29, 30, 31, 33, 34, 35, 36, 36a, i, e, 37, 38, 38b, 38i, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 52, 53, 54, 55, 56, 61, 64, 68, 69, 70, 70a, 70b, 71, 72, 72a, 72b, 72c, 72d, 72e, 72f, 72h, 75, 76, 76a, 76b, 76c, 76d, 76g, 76h, 76i, 76j, 78, 79, 80, 80i, 81, 82, 82c, 82i, 82f, 85, 88, 89, 113, pkt X ust. 70c.
- Kodeks etyki zawodowych księgowych Międzynarodowej Federacji Księgowych (IFAC) pkt 130.1, 130.4, 100.5(e), 105c, 105e, 150.1.

II. W sprawach „innych”:

- Ustawa z dnia 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1000). art. 4 ust. 1 pkt 1, 3, art. 56 ust. 1 i 3 pkt 7, art. 56 ust. 4 w związku z art. 56 ust. 3 pkt 2, art. 56 ust. 2., 3, 4, 5.
- Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r. poz. 1047 ze zm.). art. 65 ust. 1, art. 65 ust. 1-4, art. 65 ust. 5 pkt 7, art. 65 ust. 6, art. 22 ust. 1.

- Krajowe Standardy Rewizji Finansowej nr 1, (załącznik do uchwały nr 1608/38/2010 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 16 lutego 2010 r.). pkt.: IX ust. 64, 13, 19, 27, 29, 30, 45, 61, 64, 65, 66, 69, 78-83, 90.
- Kodeks etyki zawodowych księgowych Międzynarodowej Federacji Księgowych (IFAC), wprowadzony uchwałą nr 4249/60/2011 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 13 czerwca 2011 r. w sprawie zasad etyki zawodowej biegłych rewidentów oraz w uchwałą Nr 1422/33/2009 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 3 listopada 2009 r. w sprawie zasad obligatoryjnego doskonalenia zawodowego dla biegłych rewidentów (ze zm.). pkt 300.6 – część C, pkt 130.4, 150.1, 130.1, pkt 100.5 lit. a do c, 110.2, pkt 120.1, pkt.2.2, 2.6, 3.1 zasad etyki zawodowej biegłych rewidentów.

III. W sprawach za brak odbycia przez biegłego rewidenta obligatoryjnego doskonalenia zawodowego:

- Ustawa z dnia 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym (Dz. U. z 2016 r., poz. 1000). art. 4 ust. 1 pkt 2, art. 4 ust. 2.
- Kodeks etyki zawodowych księgowych Międzynarodowej Federacji Księgowych (IFAC), wprowadzony uchwałą nr 4249/60/2011 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 13 czerwca 2011 r. w sprawie zasad etyki zawodowej biegłych rewidentów oraz w uchwałą Nr 1422/33/2009 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 3 listopada rozdz. 130.3

2009 r. w sprawie zasad obligatoryjnego doskonalenia zawodowego dla biegłych rewidentów (ze zm.).

W roku 2017 najczęstszymi przedmiotami rozstrzygnięć Sądu były następujące naruszenia prawa:

I. W sprawach z wniosku Krajowej Komisji Nadzoru:

- Ustawa z dnia 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1000 i poz. 1948) (dalej „ustawa z dnia 7 maja 2009 r.”). art. 4 ust. 1, art. 49 ust. 1, art. 49 ust. 2, art. 56 ust. 3, 4, art. 56 ust. 3 pkt 7.
- Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2017 poz. 2342). art. 4 ust. 1, art. 28 ust. 1 pkt 8, art. 48, art. 48 ust. 2, art. 49 ust. 2, art. 49 ust. 2 pkt 4 i 7, art. 52 ust. 2, art. 53 ust. 3, art. 54 ust. 1, art. 65 ust. 1, art. 65 ust. 2, art. 65 ust. 2 pkt 3, art. 65 ust. 3, art. 65 ust. 3 pkt 2, art. 65 ust. 5, art. 65 ust. 5 pkt 2, 7, art. 65 ust. 5 pkt 6, art. 65 ust. 6, art. 66 ust. 6.
- Krajowe Standardy Rewizji Finansowej nr 1 (załącznik do uchwały nr 1608/38/2010 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 16 lutego 2010 r. ze zm.). pkt.: 3d, 10, 13, 13a, 13b, 13c, 13d, 13e, 13f, 13g, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 22, 24, 24b, 25, 27, 27e, 27f, 27g, 28, 29, 30, 31, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 52, 53, 54, 55, 56, 62, 64, 65, 66, 68, 69, 70, 70a, 70c, 71c, 72b, 72c, 72d, 72e, 72f, 72h, 73, 74, 75, 75b, 75d, 76, 76a, 76b, 76c, 76d, 76e, 76g, 76h, 76i, 78,

- 79, 80, 80a, 80c, 80i, 81, 81i, 82, 82d, 82e, 82i, 82f, 84, 85, 86, 89, 91a, 94, 111, 112, 112a, 112b, 112c, 113, 114b, 115a, 115b.
- Kodeks etyki zawodowych księgowych Międzynarodowej Federacji Księgowych (IFAC) pkt 2.2, 2.6, 3.1, pkt 120.2, 130.5, 290.6

II. W sprawach „innych”:

- Ustawa z dnia 7 maja 2009 r. art. 4 ust. 1 pkt 3, art. 47 w powiązaniu z art. 2 pkt 5, art. 56 ust. 1 i 3 pkt 7.
- Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2017 r. poz. 2342) oraz ustawy: z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo Bankowe (Dz. U. z 2017 r. poz.1876), ustawa z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1596), ustawa z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2065
- Krajowe Standardy Rewizji Finansowej nr 1 (załącznik nr 1 do uchwały nr 1608/38/2010 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 16 lutego 2010 r., z późn. zm.) pkt. 13, 13a, 13d, 13e, 17, 19, 34, 35, 38, 44, 45, 46, 48, 49, 69, 70, 71, 76b, 76 g.

- Kodeks etyki zawodowych księgowych pkt 100.5 lit. c, pkt 130.4, 130.1, pkt 130.5, Międzynarodowej Federacji Księgowych pkt 150.1, pkt 110.2, pkt 120.1, pkt 290.6, (IFAC), wprowadzony uchwałą pkt 290.6 lit. b, pkt 291.5, pkt.2.2, 2.6, 3.1 nr 4249/60/2011 Krajowej Rady zasad etyki zawodowej biegłych Biegłych Rewidentów z dnia 13 czerwca rewidentów. 2011 r. w sprawie zasad etyki zawodowej biegłych rewidentów (z późn. zm.)

III. W sprawach za brak odbycia przez biegłego rewidenta obligatoryjnego doskonalenia zawodowego:

- Ustawa z dnia 7 maja 2009 r. art. 4 ust. 1 pkt 2, art. 4 ust. 2.
- Kodeks etyki zawodowych księgowych rozdz. 130.3 Międzynarodowej Federacji Księgowych (IFAC), wprowadzony uchwałą nr 4249/60/2011 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 13 czerwca 2011 r. w sprawie zasad etyki zawodowej biegłych rewidentów (z późn. zm.).

W roku 2018 najczęstszymi przedmiotami rozstrzygnięć Sądu były następujące naruszenia prawa:

I. W sprawach z wniosku Krajowej Komisji Nadzoru:

- Ustawa z dnia 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1000 i poz. 1948) (dalej „ustawa z dnia 7 maja 2009 r.”). art. 4 ust. 1 pkt 3 i 5, art. 56 ust. 1, art. 86 ust. 9, art. 88 pkt 2.
- Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2017 poz. 2342). art. 4 ust. 1 pkt 3, art. 28 ust. 1 pkt 8, art. 48, art. 49 ust. 2, art. 56 ust. 1, art. 65, art. 65 ust. 1, art. 65 ust. 2-3 i 6, art. 65 ust. 2 pkt 3, art. 65 ust. 3 i 6, art. 65 ust. 3 pkt 2, art. 65 ust. 3 pkt 3, art. 65 ust. 4, art. 65 ust. 5, art. 65 ust. 6, art. 66 pkt 4.
- Krajowe Standardy Rewizji Finansowej nr 1 (załącznik do uchwały nr 1608/38/2010 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 16 lutego 2010 r. ze zm.). pkt 8b, 11, 13, 13a, 13b, 13c, 13d, 13e, 13f, 13g, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 27, 28, 29, 31, 34, 35, 35b, 37, 38, 38a, 38b, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 62, 64, 65, 66, 68, 69, 70, 70a, 71c, 72, 72e, 72g, 75, 76, 76b, 76d, 76e, 76h, 78, 79, 80, 80c, 81, 82, 82b, 82e, 82i, 82f, 111, 112, 113, 115.
- Kodeks etyki zawodowych księgowych Międzynarodowej Federacji Księgowych (IFAC) pkt 130.1, 150.1.

II. W sprawach „innych”:

- Ustawa z dnia 7 maja 2009 r. art. 4 ust. 1 pkt 3 i 5, art. 56 ust. 1.
- Ustawa z dnia 11 maja 2017 r. art. 4 ust. 1 pkt 3 i 5 oraz art. 56 ust. 1
- Ustawa z dnia 29 września 1994 r. art. 2 ust. 1 pkt 1, art. 35b ust. 1, art. 50,
o rachunkowości (Dz. U. z 2017 r. art. 65 ust. 1, art. 65 ust. 2-3, art. 65 ust. 6.
poz. 2342)
- Krajowe Standardy Rewizji Finansowej pkt. 10, 11, 12, 12 a-f, 13, 13a, 13b, 13c,
nr 1 (załącznik nr 1 do uchwały 13d, 13e, 13f, 13g, 14, 15, 27, 28, 29, 35,
nr 1608/38/2010 Krajowej Rady 37, 41, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 58, 61, 69,
Biegłych Rewidentów z dnia 16 lutego 70, 76 e-h, 78, 80, 80c, 81, 82.
2010 r., z późn. zm.).
- Kodeks etyki zawodowych księgowych pkt 100.5 lit. c, pkt 130.1, 130.4, pkt 130.6,
Międzynarodowej Federacji pkt 150.1, pkt 110.2, pkt 290.6 lit. b, zasad
Księgowych (IFAC), wprowadzony etyki zawodowej biegłych rewidentów.
uchwałą nr 4249/60/2011 Krajowej
Rady Biegłych Rewidentów z dnia 13
czerwca 2011 r. w sprawie zasad etyki
zawodowej biegłych rewidentów
(z późn. zm.)

III. W sprawach za brak odbycia przez biegłego rewidenta obligatoryjnego doskonalenia zawodowego:

- Ustawa z dnia 7 maja 2009 r. art. 4 ust. 1 pkt 2, art. 4 ust. 2.
- Kodeks etyki zawodowych księgowych rozdz. 130.3
Międzynarodowej Federacji
Księgowych (IFAC), wprowadzony
uchwałą nr 4249/60/2011 Krajowej
Rady Biegłych Rewidentów z dnia 13
czerwca 2011 r. w sprawie zasad etyki
zawodowej biegłych rewidentów (z

późn. zm.).

8 WNIOSKI O DOBROWOLNE PODDANIE SIĘ KARZE I UZGODNIENIA KARY

W okresie VII kadencji KSD obwinieni biegli rewidenci mogli skorzystać z instytucji dobrowolnego poddania się karze wprowadzonej do postępowania dyscyplinarnego.

Procedura ta uwarunkowana jest złożeniem wniosku przez obwinionego biegłego rewidenta przed rozpoczęciem rozprawy. Skorzystało z niej skutecznie siedemnastu podsądnych.

Dodatkowo w odniesieniu do 121 orzeczeń (30 w poprzedniej kadencji) kara została uzgodniona już na etapie postępowania prowadzonego przez Krajowego Rzecznika Dyscyplinarnego. W trybie tym, we wszystkich przypadkach, Sąd wyrażał zgodę na zaproponowany wymiar kary.

9 PODSUMOWANIE VII KADENCJI

Członkowie Krajowego Sądu Dyscyplinarnego wykonując swoje ustawowe obowiązki, oceniali każdą sprawę indywidualnie, dokładnie analizując materiał dowodowy zgromadzony w aktach.

W trakcie kadencji zanotowano niewielką liczbę odwołań (7,2%) kierowanych do sądów powszechnych w stosunku do ogólnej liczby rozpoznawanych przez Krajowy Sąd Dyscyplinarny spraw, a także pomyślne dla Polskiej Izby Biegłych Rewidentów rozstrzygnięcia w tych sądach. W mijającej kadencji sędziowie rozstrzygali wiele złożonych spraw, skierowanych na drogę postępowania dyscyplinarnego przez Krajową Komisję Nadzoru oraz instytucje zewnętrzne.

Największą liczbę spraw dyscyplinarnych skierowała do postępowania dyscyplinarnego, Krajowa Komisja Nadzoru. VII kadencja jest pierwszą, kiedy Sąd rozpatrywał więcej spraw „innych”, gdzie wnioskodawcą była Krajowa Komisja Nadzoru, Komisja Nadzoru Audytowego czy osoby fizyczne bądź jednostki gospodarcze. Takich orzeczeń Sąd w VII

kadencji wydał 273, podczas gdy za brak wykonania obowiązku doskonalenia zawodowego tylko 156.

Konkludując, Krajowy Sąd Dyscyplinarny skutecznie i na bieżąco rozpatrywał kierowane do niego przez Rzecznika sprawy, reagując na przypadki naruszania obowiązujących biegłych rewidentów przepisów prawa, uchwał samorządu zawodowego, w tym standardów rewizji oraz zasad etyki zawodowej, które mogłyby dyskredytować innych członków Polskiej Izby Biegłych Rewidentów w oczach opinii publicznej.

Działania Sądu, dbającego o przestrzeganie etyki zawodowej i zachowanie należytej jakości wykonywanych usług były w większości podyktowane celami prewencyjnymi, tak by przypadki naruszeń nie powtarzały się więcej w środowisku biegłych rewidentów, i dążyły do umocnienia zaufania i pozytywnego wizerunku biegłych rewidentów w oczach opinii publicznej.

Poprzez wspólne narady z KRD, jak też organizowanie co roku wspólnych konferencji przy udziale zawodowych prokuratorów i sędziów, została wypracowana skuteczna w praktyce instytucja uzgodnienia kary obwinionego biegłego rewidenta z Krajowym Rzecznikiem Dyscyplinarnym na etapie prowadzonego postępowania dyscyplinarnego. W VII kadencji prawie 30% orzeczonych kar było na wcześniejszym etapie prowadzonego postępowania dyscyplinarnego uzgodnionych, przy niecałych 5% takich spraw w VI kadencji. Z perspektywy kilku lat VII kadencji należy stwierdzić, że kary orzekane w ten sposób były bardzo skuteczne i odnosiły skutek prewencyjny pozwalając obwinionemu biegłemu rewidentowi uniknąć niedozwolonych działań w przyszłości, a zatem cele postępowania dyscyplinarnego zostały osiągnięte.

O skuteczności prowadzonych wspólnych narad z Rzecznikiem i wspólnych konferencji świadczy fakt, że przy 121 przypadkach zastosowanej uzgodnionej kary, Sąd każdorazowo przychylił się do jej wysokości zaproponowanej przez Rzecznika i obwinionego. Świadczy to, że w każdym przypadku orzekana kara dyscyplinarna pozostawała adekwatna do popełnionego przez obwinionego czynu.

Porównując orzekane kary w VII kadencji do poprzedniej VI kadencji, należy stwierdzić, że zmienił się ich charakter, co było spowodowane zmianą udziału poszczególnych kategorii rozpoznawanych spraw.

Podsumowując dane dotyczące kar orzeczonych przez Krajowy Sąd Dyscyplinarny w okresie od 1 lipca 2015 roku do 31 marca 2019 roku należy dodać, że tylko w jednym przypadku została orzeczona kara w oparciu o przepisy ustawy z dnia 11 maja 2017 r. We wszystkich pozostałych przypadkach orzeczenia były wydawane na podstawie przepisów ustawy z dnia 7 maja 2009 r., także na mocy przepisów przejściowych.

W VI kadencji umarzano postępowania (91) prawie dwa razy częściej, aniżeli w VII kadencji (49).

**10 ZAŁĄCZNIK NR 1 DO SPRAWOZDANIA Z DZIAŁALNOŚCI KRAJOWEGO SĄDU
DYSCYPLINARNEGO NA VIII KZBR ZA OKRES OD 1.07.2015 R. DO 31.03.2019 R.**

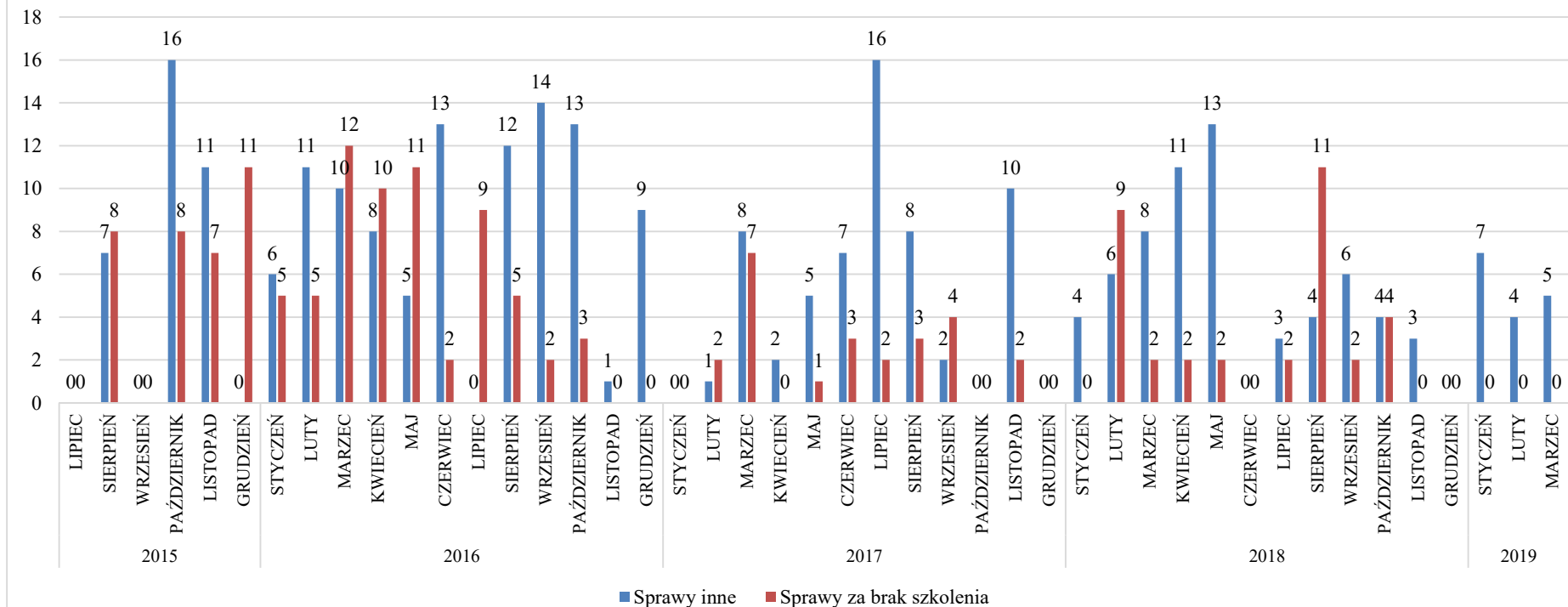
STATYSTYKA ORZECZEŃ KSD OD 1 LIPCA 2015 R. DO 31 MARCA 2019 R.									
ROK 2015 (OD 1.07.2015 R.)									
LP.	MIESIĄC	LICZBA WYDANYCH ORZECZEŃ	BRAK SZKOLENIA W 2016 R.	BRAK SZKOLENIA W 2015 R.	BRAK SZKOLENIA W 2014 R.	BRAK SZKOLENIA W 2013 R.	BRAK WYKONANIA ZOBOWIĄZANIA	ORZECZENIA KATEGORII SPRAW „INNYCH”	ZAŻALENIA
1.	LIPIEC	-	-	-	-	-	-	-	-
2.	SIERPIEŃ	16	-	-	-	7	1	7	1
3.	WRZESIEŃ	-	-	-	-	-	-	-	-
4.	PAŹDZIERNIK	26	-	-	-	8	-	16	2
5.	LISTOPAD	20	-	-	-	7	-	11	2
6.	GRUDZIEŃ	11	-	-	-	11	-	-	-
RAZEM		73	-	-	-	33	1	34	5
ROK 2016									
LP.	MIESIĄC	LICZBA WYDANYCH ORZECZEŃ	BRAK SZKOLENIA W 2016 R.	BRAK SZKOLENIA W 2015 R.	BRAK SZKOLENIA W 2014 R.	BRAK SZKOLENIA W 2013 R.	BRAK WYKONANIA ZOBOWIĄZANIA	ORZECZENIA KATEGORII SPRAW „INNYCH”	ZAŻALENIA
1.	STYCZEŃ	13	-	-	3	2	-	6	2
2.	LUTY	18	-	-	2	3	-	11	2
3.	MARZEC	23	-	-	9	3	-	10	1
4.	KWIECIEŃ	19	-	-	8	2	-	8	1
5.	MAJ	19	-	-	11	-	-	5	3
6.	CZERWIEC	16	-	-	2	-	-	13	1
7.	LIPIEC	9	-	-	9	-	-	-	-
8.	SIERPIEŃ	17	-	-	3	1	1	12	-
9.	WRZESIEŃ	16	-	-	-	-	2	14	-
10.	PAŹDZIERNIK	16	-	-	-	-	3	13	-
11.	LISTOPAD	3	-	-	-	-	-	1	2
12.	GRUDZIEŃ	10	-	-	-	-	-	9	1
RAZEM		179	-	-	47	11	6	102	13

ROK 2017									
LP.	MIESIĄC	LICZBA WYDANYCH ORZECZEŃ	BRAK SZKOLENIA W 2016 R.	BRAK SZKOLENIA W 2015 R.	BRAK SZKOLENIA W 2014 R.	BRAK SZKOLENIA W 2013 R.	BRAK WYKONANIA ZOBOWIĄZANIA	ORZECZENIA KATEGORII SPRAW „INNYCH”	ZAJĄLENIA
1.	STYCZEŃ	-	-	-	-	-	-	-	-
2.	LUTY	3	-	1	1	-	-	1	-
3.	MARZEC	16	-	-	7	-	-	8	1
4.	KWIECIEŃ	2	-	-	-	-	-	2	-
5.	MAJ	7	-	-	1	-	-	5	1
6.	CZERWIEC	11	-	1	2	-	-	7	1
7.	LIPIEC	19	2	-	-	-	-	16	1
8.	SIERPIEŃ	11	-	2	1	-	-	8	-
9.	WRZESIEŃ	8	-	-	-	-	4	2	2
10.	PAŹDZIERNIK	-	-	-	-	-	-	-	-
11.	LISTOPAD	12	-	-	2	-	-	10	-
12.	GRUDZIEŃ	-	-	-	-	-	-	-	-
	RAZEM	89	2	4	14	-	4	59	6
ROK 2018									
LP.	MIESIĄC	LICZBA WYDANYCH ORZECZEŃ	BRAK SZKOLENIA W 2016 R.	BRAK SZKOLENIA W 2015 R.	BRAK SZKOLENIA W 2014 R.	BRAK SZKOLENIA W 2013 R.	BRAK WYKONANIA ZOBOWIĄZANIA	ORZECZENIA Z KATEGORII SPRAW „INNYCH”	ZAJĄLENIA
1.	STYCZEŃ	5	-	-	-	-	-	4	1
2.	LUTY	16	-	-	9	-	-	6	1
3.	MARZEC	10	1	-	1	-	-	8	-
4.	KWIECIEŃ	15	2	-	-	-	-	11	2
5.	MAJ	15	-	-	2	-	-	13	-
6.	CZERWIEC	-	-	-	-	-	-	-	-
7.	LIPIEC	6	2	-	-	-	-	3	1
8.	SIERPIEŃ	18	2	-	9	-	-	4	3
9.	WRZESIEŃ	9	1	-	1	-	-	6	1
10.	PAŹDZIERNIK	9	4	-	-	-	-	4	1
11.	LISTOPAD	3	-	-	-	-	-	3	-
12.	GRUDZIEŃ	-	-	-	-	-	-	-	-
	RAZEM	106	12	-	22	-	-	62	10

ROK 2019 (DO 31.03.2019 r.)									
LP	MIESIĄC	LICZBA WYDANYCH ORZECZEŃ	BRAK SZKOLENIA W 2016 R.	BRAK SZKOLENIA W 2015 R.	BRAK SZKOLENIA W 2014 R.	BRAK SZKOLENIA W 2013 R.	BRAK WYKONANIA ZOBOWIĄZANIA	ORZECZENIA Z KATEGORII SPRAW „INNYCH”	ZAŻALENIA
1.	STYCZEŃ	10	-	-	-	-	-	7	3
2.	LUTY	4	-	-	-	-	-	4	-
3.	MARZEC	7	-	-	-	-	-	5	2
RAZEM		21	-	-	-	-	-	16	5
RAZEM									
		LICZBA WYDANYCH ORZECZEŃ	BRAK SZKOLENIA W 2016 R.	BRAK SZKOLENIA W 2015 R.	BRAK SZKOLENIA W 2014 R.	BRAK SZKOLENIA W 2013 R.	BRAK WYKONANIA ZOBOWIĄZANIA	ORZECZENIA Z KATEGORII SPRAW „INNYCH”	ZAŻALENIA
RAZEM w okresie od 07.2011 r. do 31.03.2015 r.		468	14	4	82	44	12	273	39

11 ZAŁĄCZNIK NR 2 DO SPRAWOZDANIA Z DZIAŁALNOŚCI KRAJOWEGO SĄDU DYSCYPLINARNEGO ZA OKRES OD 1.07.2015 R. DO 31.03.2019 R.

Statystyka wydanych orzeczeń Krajowego Sądu Dyscyplinarnego od 1 lipca 2015 r. do 31 marca 2019 r.
w poszczególnych miesiącach, w tym w sprawach innych i dotyczących braku wykonania ODZ
przez biegłych rewidentów

PIBR Polska Izba
Biegłych
Rewidentów

al. Jana Pawła II 80
00-175 Warszawa
telefon: 22 637 30 81-83
fax: 22 637 30 84
e-mail: biuro@pibr.org.pl